

Rekenen als inspiratiebron

Interview met Drs. Ingrid Wensveen, rekenspecialist ERWD, rekenpedagoog en rekentrainer

Tekst: Melanie Modderman

Kun je iets vertellen over je professionele achtergrond en je huidige werkzaamheden?

"In de voorbereiding voor dit interview dacht ik: 'Normaal stel ik de vragen, nu is het even anders.' Mijn achtergrond is veelzijdig. Ik heb een talent voor talen, en begon met een studie Frans in Leiden. Om mijn studie af te ronden, woonde ik een tijd in Parijs. Daarna koos ik voor kunstgeschiedenis en archeologie en specialiseerde ik me in architectuurgeschiedenis. Vervolgens maakte ik nog een tussenstap naar restauratiekunde in Delft, maar eenmaal werkzaam op dat gebied werd het me steeds duidelijker: ik wilde anderen inspireren. Het onderwijs trok me enorm. Binnen tien dagen besloot ik om de overstap te maken en begon ik aan de Pabo aan de Hogeschool van Amsterdam. Daar kwam ik in een klas met veel zij-instromers, allemaal supergemotiveerde collega's. Vanaf dat moment stond ik 'aan'. We kregen veel vrijheid en hadden professionele docenten. Het werd me direct duidelijk hoe groot het onderwijslandschap is. Daarom besloot ik direct een opleiding Intern Begeleider (ib) en Remedial Teacher (rt) ernaast te volgen."

Hoe zag je eerste ervaring als leerkracht eruit?

"Het onderwijslandschap was in die zin hetzelfde als nu, je kon direct als leerkracht voor de klas komen te staan. Ook toen was er een lerarentekort. Mijn eerste ervaring was een groep 4, waarin 8 van de 11 leerlingen ernstige leesproblemen hadden. Omdat ik bij het HCO een cursus had gevolgd voor leerproblemen en dyslexie, wist ik hoe ik met deze leerlingen moest omgaan en kon ik direct mijn creativiteit inzetten. Een jaar later, in een andere groep, kreeg ik te maken met rekenproblemen. Toen voelde ik de klik. Dit raakte me echt, omdat ik ontdekte hoe uitdagend en gelaagd rekenproblemen kunnen zijn. Het gaat bij rekenen niet alleen om het leren van getallen; er zitten veel diepere processen achter. Rekenproblemen zijn complex omdat rekenen een ingewikkeld neurologisch proces is. Om numerieke informatie goed te verwerken, moet je verschillende functies tegelijkertijd inzetten: van geheugen en aandacht tot ruimtelijk inzicht en taalverwerking. Dit maakt het voor sommige leerlingen enorm moeilijk om grip te krijgen op getallen en rekenstrategieën."

Ik was gefascineerd door deze complexiteit en de manier waarop het brein werkt tijdens het rekenen. Het idee dat verschillende hersengebieden tegelijkertijd actief moeten zijn om een probleem op te lossen, intrigeerde me. Hoe meer ik me erin verdiepte, hoe meer ik besepte dat ik hierin een verschil wilde maken. Het is een puzzel waarbij ik niet alleen leerlingen wil helpen, maar ook leerkrachten wil ondersteunen om die ingewikkelde processen te herkennen en beter te begeleiden. Daarom besloot ik me verder te specialiseren in rekenproblemen, zodat ik bij kon dragen aan effectieve oplossingen voor zowel leerkrachten als leerlingen."

Op dit moment richt mijn werk zich ook steeds meer op het motiveren en ondersteunen van leerkrachten, remedial teachers (rt'ers), intern begeleiders (ib'ers) en studenten. Naast diagnostisch onderzoek, vul ik mijn werkweek met begeleiding, advies, dossieranalyse, nascholing, trainingen, studiedagen, supervisie, online consulten en gastcolleges. Mijn doel is om leerkrachten en rt'ers slagvaardiger te maken tijdens de rekenles."

Wat zijn de grootste uitdagingen waar leerkrachten en rt'ers tegenaan lopen tijdens de rekenles?

"Een belangrijke uitdaging is het omgaan met rekenzwakke leerlingen en rekenangst. Leerkrachten hebben baat bij het variëren van hun instructietechnieken zodat ze kunnen afstemmen op de individuele behoeften van leerlingen. Diagnostisch onderwijzen is daarbij essentieel om rekenproblemen, zoals dyscalculie, vroegtijdig te signaleren en effectief aan te pakken. Het bevorderen van autonomie bij rekenzwakke leerlingen is ook cruciaal, zodat zij zelfverzekender worden in het oplossen van rekenproblemen."

Hoe ondersteun je leerkrachten bij het verbeteren van hun rekeninstructies?

"Ik ondersteun leerkrachten door hen bewust te maken van hun eigen lesgeefgedrag en hen te laten oefenen met persoonlijke leerdoelen. Dit doe ik via nascholing en trainingen, waarbij we specifiek werken aan ERWD-instructietechnieken en diagnostisch onderwijzen. Door deze methoden toe te passen, worden leerkrachten behendiger in hun rekeninstructies, wat niet alleen hun plezier in het lesgeven vergroot, maar ook de effectiviteit van hun lessen."

Wat voor nascholing en trainingen bied je precies aan?

"Mijn nascholing richt zich onder andere op variatie in ERWD-instructietechnieken, diagnostisch onderwijzen en het aanscherpen van de vakbekwaamheid als rekencoach. Ik bied ondersteuning bij het omgaan met rekenangst en het vergroten van de autonomie van rekenzwakke leerlingen. Daarnaast geef ik trainingen gericht op het verbeteren van het aanpakken van rekenproblemen en dyscalculie."

Wat inspireerde je om je te specialiseren in dit vakgebied?

"Mijn passie voor onderwijs en rekenen heeft me altijd gedreven. Het begrijpen van hoe kinderen leren en de obstakels die ze tegenkomen, fascineert me. Toen ik begon als rekenspecialist, zag ik de grote behoefte aan gespecialiseerde ondersteuning voor zowel leerkrachten als leerlingen. Het is ontzettend bevredigend om te zien hoe leerkrachten zelfverzekender worden en hun leerlingen groeien en slagen."

Tot slot, wat zou je willen meegeven aan leerkrachten en rt'ers die worstelen met het motiveren van hun leerlingen voor rekenen?

"Dat is een goede vraag. Ik zou leerkrachten en remedial teachers willen meegeven dat nieuwsgierigheid je mooiste instrument is: samen met je leerling ontdekken wat wel en wat niet werkt; je leerling is een gelijkwaardige gesprekspartner en eigenaar van het leerproces."

Het variëren van je lesmethoden is dus essentieel om aan te sluiten bij de verschillende leerstijlen en cognitieve vermogens van je leerlingen. Niet elke leerling reageert hetzelfde op traditionele instructie, en het vermogen om flexibel te schakelen tussen verschillende didactische aanpakken, zoals abstract of gestructureerd oefenen, kan het verschil maken tussen stagnatie en vooruitgang. Sta daarom open voor innovatieve onderwijstechnieken, zoals adaptief onderwijs, waarbij instructie wordt afgestemd op de behoeften van individuele leerlingen. Dit vraagt een open mindset en bereidheid om nieuwe theorieën en technieken te onderzoeken en toe te passen.

En zorg zelf voor een professionele ontwikkeling. Dat is geen luxe maar een absolute noodzaak. De wetenschap en inzichten rondom rekenonderwijs en leerproblemen staan niet stil. Door jezelf te blijven scholen, vergroot je niet alleen je eigen vakbekwaamheid, maar ook de slagkracht van jouw onderwijs. Zoek actief naar cursussen, trainingen, intervisiegroepen en ondersteunende netwerken om up-to-date te blijven en jezelf te versterken in je rol.

Tot slot kan jouw eigen houding het verschil maken. Zelfvertrouwen in je aanpak en een oprecht enthousiasme voor het vak kunnen een krachtige inspiratiebron zijn voor je leerlingen. Wanneer zij merken dat je met plezier en passie het vak benadert, neemt de weerstand tegen rekenen vaak af. Door rekenen te presenteren als een vak waarin zowel intellectuele uitdaging als plezier te vinden is, vergroot je niet alleen de motivatie, maar ook het zelfvertrouwen van je leerlingen. Samen kunnen we rekenen transformeren tot een vak waarin succes en voldoening hand in hand gaan, en waarin iedere leerling de kans krijgt om te excelleren."